

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl v hlavním líčení konaném dne 25. 6. 2018 v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Bílkové, Ph.D., a přísedících Daniely Čermákové a Zdeňka Honse,

takto:

Obžalovaný

XXX, narozený XXX, XXX, trvale bytem XXX,

je vinen, že

dne XXX. 2017 v době kolem XXX hod. na pozemní komunikaci XXX řídil za tmou snížené viditelnosti jízdní soupravu složenou z tahače XXX, a návěsu XXX, majitele a XXX, v km XXX uvedené pozemní komunikace v katastrálním území obce XXX, při průjezdu táhlé levotočivé zatáčky,

v rozporu s § 17 odst. 5 písm. a), c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

započal vlevo předjíždět před ním jedoucí nákladní soupravu složenou z tahače XXX, a návěsu XXX, řidiče XXX, narozeného XXX, přestože v daném okamžiku s ohledem na stavební a dopravně technické uspořádání předmětného úseku pozemní komunikace a jízdní vlastnosti jím řízené i předjížděné nákladní jízdní soupravy neměl před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která byla nutná k bezpečnému provedení a dokončení předjížděcího manévru, v důsledku čehož došlo v jízdním pruhu pro směr jízdy na obec XXX nejprve k čelnímu střetu tahače XXX s protijedoucím osobním motorovým vozidlem XXX, majitelky XXX, narozené XXX, řidičky XXX, narozené XXX, a následně ke střetu přední části tahače XXX s levou přední částí a levým bokem

Shodu s prvopisem potvrzuje Zdeňka Chládková.

protijedoucího osobního motorového vozidla XXX, majitele XXX, řidiče XXX, narozeného XXX, který se střetu snažil zabránit bržděním a vyhýbáním vpravo ve svém směru jízdy, přičemž obě osobní vozidla byla následkem střetu s jízdní soupravou obžalovaného odhozena do pravého silničního příkopu,

a při dopravní nehodě utrpěli

XXX, narozená XXX, řidička vozidla XXX, mnohačetná, závažná, s dalším životem neslučitelná poranění XXX, kterým bezprostředně po nehodě na místě nehody v důsledku rozvoje úrazového a krvácivého šoku podlehla,

XXX, narozený XXX, řidič vozidla XXX, mnohačetná, závažná, s dalším životem neslučitelná poranění XXX, kterým bezprostředně po nehodě na místě nehody v důsledku XXX podlehl,

a

XXX, narozený XXX, spolujezdec na pravém předním sedadle vozidla XXX, závažná, život ohrožující, poranění spočívající v XXX, která si vyžádala hospitalizaci ve Fakultní nemocnici XXX od XXX. 2017 do XXX. 2017, a následně hospitalizaci v Oblastní nemocnici XXX od XXX. 2017 do XXX 2017, přičemž u poškozeného došlo k rozvoji posttraumatického amentního stavu – stavu zmatenosti,

tedy

jinému z nedbalosti způsobil smrt a tento čin spáchal proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona,

jinému z nedbalosti způsobil těžkou újmu na zdraví a tento čin spáchal proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona,

čímž spáchal

přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku,

přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, 2 tr. zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání **3 (tři) let a 3 (tři) měsíců**.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon trestu odnětí svobody zařazuje do **věznice s ostrahou**.

Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku se obžalovanému dále ukládá trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu **6 (šesti) let**.

Odůvodnění:

1. Státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Pardubicích podal dne 25. 5. 2018 obžalobu na obžalovaného XXX pro jednání popsané ve výroku rozsudku, kterým se měl obžalovaný dopustit přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku a přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, 2 tr. zákoníku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Zdeňka Chládková.

2. V trestní věci bylo Okresním soudem v Pardubicích dne 25. 6. 2018 konáno hlavní líčení. Na podkladě dokazování provedeného u hlavního líčení, kdy byly hodnoceny důkazy jednotlivě i ve vzájemné souvislosti ve smyslu § 2 odst. 6 tr. řádu, dospěl soud k závěru, že vina obžalovaného pro skutek vymezený ve výrokové části rozsudku byla spolehlivě prokázána.
3. Obžalovaný XXX se v přípravném řízení i u hlavního líčení k trestným činům podle obžaloby v plném rozsahu doznal. Obžalovaný uvedl, že shledává vlastní zavinění dopravní nehody s tím, že dopravní nehodu zavinil pouze on sám. Projevil lítost nad činy. Vypověděl, že v době činu byla tma a jemně pršelo. Začal s předjetím nákladního vozidla, které mu dalo znamení pravým blinkrem, tedy že je volno. Každé bliknutí by podle obžalovaného znamenalo možnost předjetí. Před dopravní nehodou jela v protisměrném jízdním pruhu 3 až 4 vozidla. Obžalovaný pak dal levý blinkr, a když byl cca v polovině návěsu jedoucího nákladního vozidla, zpozoroval světla a zkameněl. Světla vozidla podle obžalovaného vylítla rychle. Předjetí nákladního vozidla bylo obžalovaným realizováno v rámci mírné dlouhé levotočivé zatáčky a do kopečka, s přerušovanou bílou čarou. Obžalovaný odhadem zmínil, že na předjetí nákladního vozidla by potřeboval 500 až 600 metrů, a dodal, že na takovou vzdálenost v místě činu v zatáčce nebyl rozhled. Obžalovaný usuzoval, že v protisměrném jízdním pruhu nebyl během procesu předjetí prostor i pro projetí dalšího vozidla. Obžalovaný si vybavoval střet pouze s prvním osobním motorovým vozidlem. Obžalovaný tvrzeně nebyl před jízdou nákladním vozidlem unaven. Poznamenal, že má XXX, nevlastní žádný hodnotný majetek a po dopravní nehodě XXX.
4. S doznáním obžalovaného korespondovaly i ostatní provedené důkazy. Obžalovaný byl mimo doznání usvědčován výpovědí svědků přítomných v nákladním vozidle, které chtěl obžalovaný předjet – řidiče XXX a spolujezdce XXX. Svědek XXX podotkl, že předjetí v daném úseku komunikace nebylo možné, když je tam mírná zatáčka a stoupání, a proto řidič nevidí. Svědek XXX vypověděl, že když nákladní vozidlo obžalovaného bliknulo, dal na znamení levý, pravý blinkr, aby naznačil, že obžalovaného jako řidiče vozidla „pobral“ a že mu umožní na vhodném místě předjetí. Pouze pravý blinkr by byl podle svědka znamením pro řidiče vozidla, že je volno k předjetí, ovšem svědek znal levý, pravý blinkr, který pozoroval i u dalších řidičů jako znamení toho, že pak na vhodném místě by byla dána řidiči vozidla možnost k předjetí. Svědek XXX potvrdil, že ho obžalovaný chtěl předjet v mírné levotočivé zatáčce a že výhled na bezpečné předjetí v místě nebyl.
5. Svědek XXX – spolujezdec ve vozidle řízeném zemřelým synem XXX – nedokázal s ohledem na dopravní nehodu nic k základu trestní věci uvést, neboť si na průběh nehody nepamatoval. Popsal pouze následky na zdraví, které mu byly způsobeny – XXX. Byl i ve stavu XXX. Potvrdil, že v osobním motorovém vozidle byl se XXX XXX – zemřelým poškozeným.
6. Poškozený XXX byl podle oznámení o ukončení leasingové smlouvy vlastníkem nákladního vozidla řízeného obžalovaným, kterého v době činu zaměstnával – podle podaného vysvětlení – zhruba 3 až 4 roky. V tomto směru soud upravil popis skutku ve výroku rozsudku oproti obsahu obžaloby, že vlastníkem vozidla byl a je XXX, a nikoli obchodní společnost ČSOB Leasing, a. s.
7. Ve věci podaly vysvětlení dále XXX a XXX, jako XXX zemřelých poškozených, které však nebyly přítomny u samotné dopravní nehody. XXX se vyslovila ke zdravotnímu stavu poškozeného XXX.
8. Průběh dopravní nehody byl pak prokázán i protokolem o nehodě v silničním provozu, včetně plánu a fotodokumentace, a dále kamerovým záznamem z palubní kamery, poskytnutým podle protokolu o vydání věci XXX – řidičem vozidla jedoucího za osobními vozidly zemřelých poškozených. V době činu byla tma, pozemní komunikace byla mokrá v důsledku předchozího mírného deště, avšak byla dobrá viditelnost. K dopravní nehodě došlo v zatáčce od obce XXX na obec XXX. Maximální dovolená rychlost vozidla v místě dopravní nehody byla 90 km/hod., a zhruba danou rychlostí obžalovaný podle výpisu z tachografu nákladním vozidlem v době činu jel. Jednalo se o přehledné místo. Silnice je v daném úseku pozemní komunikace o 2 jízdních pružích, každého o šířce 3,8 metru, které jsou od sebe odděleny vodorovnou přerušovanou čarou, a proto zde obecně neplatil zákaz předjetí jiného – i nákladního vozidla.

Shodu s prvopisem potvrzuje Zdeňka Chládková.

9. Odborným vyjádřením XXX bylo prokázáno, že na žádném z vozidel u dopravní nehody nebyla technická závada, která by se podílela na dopravní nehodě. U obžalovaného se nezjistilo, že by před jízdou nebo během jízdy požil návykovou látku, jak bylo patrné z lékařského vyšetření. U zemřelých poškozených XXX a XXX byla vyloučena přítomnost návykové látky v těle znaleckými posudky z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, zpracovanými znalkyní Ing. Evou Herkommerovou, Ph.D. Ze znaleckých posudků z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, vyhotovenými znalci MUDr. Petrem Balázem a Prim. MUDr. Pavlem Toupalíkem, Ph.D., se důkazně podávalo, jaká zranění byla způsobena zemřelým poškozeným. Poranění poškozených XXX a XXX vznikla tupým násilím velké až nadměrné intenzity, které působilo na části těla poškozených XXX a XXX během prudkých, nekoordinovaných pohybů a nárazů těla do vybavení vozidla za deformace automobilu v rámci dopravní nehody, která poranění obou poškozených vysvětlovala. Bezprostřední příčinou smrti XXX byl úrazový a krvácivý šok po polytraumatu hlavy, trupu a končetin. Bezprostřední příčinou smrti XXX bylo rozmoždění mozkového kmene u tříštivé zlomeniny spodiny lební. Smrti poškozených nebylo možno zabránit za žádných okolností. Deformace osobních vozidel poškozených po střetu s nákladním vozidlem řízeným obžalovaným byla patrná i z protokolu o ohledání věci, včetně fotografické dokumentace.
10. Těžká újma na zdraví u poškozeného XXX – spolujezdce ve vozidle řízeném zemřelým poškozeným XXX – byla prokázána lékařskými zprávami a odborným lékařským vyjádřením XXX, který popsal zranění a následky na zdraví u poškozeného XXX. Pracovní neschopnost u tohoto poškozeného nebyla s ohledem na působení jako XXX. Poškozený byl hospitalizován ve Fakultní nemocnici XXX od XXX. 2017 do XXX. 2017, a pak byl přeložen do Oblastní nemocnice XXX od XXX 2017 do XXX 2017. U poškozeného byla nutná dlouhodobá rekonvalescence, ke dni 14. 3. 2018 nebyla léčba poškozeného zcela ukončena. Obvyklý způsob života poškozeného byl znesnadněn zásadní měrou – omezením mobility, bolestmi z pohmožděnin hlavy a břicha, a psychickými potížemi v podobě posttraumatického amentního stavu zmatenosti.
11. Provedené důkazy tedy soud hodnotil jednotlivě i ve vzájemné souvislosti, jak má na mysli § 2 odst. 6 tr. řádu, a dospěl k závěru, že vina obžalovaného pro jednání popsané ve výroku tohoto rozsudku byla spolehlivě prokázána.
12. V trestním řízení bylo nade vší pochybnost prokázáno, že obžalovaný XXX dne XXX 2017 v době kolem XXX hod. na pozemní komunikaci č. XXX za tmou snížené viditelnosti jízdní soupravu složenou z tabače tov. zn. XXX, a návěsu tov. zn. XXX, majitele a provozovatele XXX, v km XXX uvedené pozemní komunikace v katastrálním území obce XXX, při průjezdu táblé levotočivé zatáčky, v rozporu s § 17 odst. 5 písm. a), c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, započal vlevo předjíždět před ním jedoucí nákladní soupravu složenou z tabače tov. zn. XXX, a návěsu tov. zn. XXX, řidiče XXX, narozeného XXX, přestože v daném okamžiku s ohledem na stavební a dopravně technické uspořádání předmětného úseku pozemní komunikace a jízdní vlastnosti jím řízené i předjížděné nákladní jízdní soupravy neměl před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která byla nutná k bezpečnému provedení a dokončení předjížděcího manévru, v důsledku čehož došlo v jízdním pruhu pro směr jízdy na obec XXX nejprve ke čelnímu střetu tabače XXX s protijedoucím osobním motorovým vozidlem tov. zn. XXX, XXX, majitelky XXX, narozené XXX, řidičky XXX, narozené XXX, a následně ke střetu přední části tabače XXX s levou přední částí a levým bokem protijedoucího osobního motorového vozidla tov. zn. XXX, majitele XXX, řidiče XXX, narozeného XXX, který se střetu snažil zabránit bržděním a vyhybáním vpravo ve svém směru jízdy, přičemž obě osobní vozidla byla následkem střetu s jízdní soupravou obžalovaného odhozena do pravého silničního příkopu, a při dopravní nehodě utrpěli XXX, řidička vozidla XXX, mnohačetná, závažná, s dalším životem neslučitelná poranění XXX, kterým bezprostředně po nehodě na místě nehody v důsledku rozvoje úrazového a krvácivého šoku podlehl, XXX, narozený XXX, řidič vozidla XXX, mnohačetná, závažná, s dalším životem neslučitelná poranění XXX, kterým bezprostředně po nehodě na místě nehody v důsledku rozmoždění mozkového kmene při tříštivé zlomenině baze lební podlehl, a XXX, narozený XXX, spolujezdec na pravém předním sedadle vozidla XXX, závažná, život ohrožující, poranění spočívající v XXX, která si vyžádala hospitalizaci ve Fakultní nemocnici XXX od XXX 2017 do XXX. 2017, a následně hospitalizaci v Oblastní nemocnici XXX od XXX

Shodu s prvopisem potvrzuje Zdeňka Chládková.

2017 do XXX 2017, přičemž u poškozeného došlo k rozvoji posttraumatického amentního stavu – stavu zmatenosti.

13. Obžalovaný svým nedbalostním jednáním ve vztahu k poškozeným XXX a XXX naplnil znaky základní i kvalifikované skutkové podstaty přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku, a současně v jednočinném souběhu v poměru k poškozenému XXX i znaky základní a kvalifikované skutkové podstaty přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, 2 tr. zákoníku.
14. Přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, 2 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo jinému z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví a tento čin spáchá proto, že poruší důležitou povinnost uloženou mu podle zákona. Těžkou újmou na zdraví se rozumí jen vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění. Za těžkou újmu na zdraví je zákonem označeno mimo jiné poškození důležitého orgánu [§ 122 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku]. Stav poškozeného XXX se podával z lékařských zpráv, svědecké výpovědi poškozeného XXX a podaného vysvětlení manželky XXX. Poškozen byl důležitý orgán v podobě mozku a sleziny. Poškozený XXX utrpěl závažná, život ohrožující poranění spočívající v XXX. Poškozený byl hospitalizován ve Fakultní nemocnici XXX od XXX. 2017 do XXX. 2017, a potom v Oblastní nemocnici XXX od XXX 2017 do XXX 2017.
15. Za poškození důležitého orgánu se považuje porušení tělesného orgánu, za kterého vzniká nebezpečí pro život – jak se stalo i v souzeném případě u poškozeného XXX –, nebo pokud nastane jiný závažný déletrvající následek – což je stav odpovídající těžké újmě na zdraví jiného druhu, například u delší doby trvající poruchy zdraví [§ 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku]. Za delší dobu trvající poruchu zdraví lze považovat dobu minimálně 6 týdnů za předpokladu, že po tuto dobu trvala vážná porucha zdraví (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. 10. 1968, sp. zn. 7 Tz 64/68, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 18/1969). Léčení v průběhu uvedené doby nesmí mít jen charakter rehabilitace, avšak musí podstatnou formou poškozenou osobu omezovat v obvyklém způsobu života, což – podle lékařských zpráv, svědecké výpovědi poškozeného a podaného vysvětlení manželky poškozeného splňoval i případ poškozeného XXX. U poškozeného došlo i k rozvoji posttraumatického amentního stavu – zmatenosti. Těžká újma na zdraví způsobená XXX byla v přímém příčinném vztahu s porušením dopravních předpisů obžalovaným.
16. Přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo jinému z nedbalosti způsobí smrt a tento čin spáchá proto, že poruší důležitou povinnost uloženou mu podle zákona. Objektem tohoto trestného činu je lidský život. Jde o trestný čin poruchový, kterým je předpokládána smrt člověka, a proto pouhé ohrožení života jiného z nedbalosti není tímto trestným činem.
17. Za porušení důležité povinnosti ve smyslu § 143 odst. 2 tr. zákoníku i podle § 147 odst. 2 tr. zákoníku lze obecně považovat jen porušení povinnosti, která má zpravidla za následek nebezpečí pro lidský život, pokud porušením dané povinnosti lze snadno způsobit takový následek. Není ovšem možno za porušení důležité povinnosti mechanicky považovat porušení jakéhokoli právního předpisu. Aby bylo uznatelné, že jde v posuzovaném případě o porušení důležité povinnosti uložené pachateli zákonem, musí být dále prokázáno, že mezi porušením povinnosti a následkem trestného činu byla příčinná souvislost.
18. Porušení důležité povinnosti v rámci silničního provozu je takové porušení povinnosti řidiče motorového vozidla, které by s ohledem na sílu, rychlost a hmotnost motorových vozidel mohlo mít za následek vážnou dopravní nehodu, a které podle všeobecné zkušenosti takový následek často mívá (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 8. 2016, sp. zn. 8 Tdo 875/2016).
19. Řidič osobního a (tím spíše) nákladního motorového vozidla má povinnost přizpůsobit rychlost a způsob jízdy vozidlem svým schopnostem a celkové situaci na pozemní komunikaci – například

Shodu s prvopisem potvrzuje Zdeňka Chládková.

výhledovým poměrům, provozu ostatních vozidel, vlastnostem vozidla a stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace (srov. v obecném směru usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2010, sp. zn. 8 Tdo 68/2010, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 55/2010). Pokud řidič vozidla zaviněně nedodrží uvedená pravidla a způsobí svým jednáním smrt nebo těžké ublížení na zdraví u poškozené osoby, lze dovodit porušení důležitých povinností vymezených zákonem o provozu na pozemních komunikacích, a nedodržení potřebné míry opatrnosti.

20. Obžalovaný nepochybně závažně porušil důležitou povinnost uloženou mu zákonem o provozu na pozemních komunikacích, neboť si nepočínal řádným a opatrným způsobem, aby nedošlo k úmrtí řidičky vozidla XXX a řidiče vozidla XXX a ke způsobení těžké újmy na zdraví u spolujezdce ve vozidle XXX. Obžalovaný v objektivním smyslu musel předvídat pohyb vozidel na vozovce. Skutečnost, že podmínky provozu byly s ohledem na tmou sníženou viditelnost a dále pro existenci značení přerušované čáry i přes nedostatečný rozhled v době činu zhoršeny, je nezpochybnitelná, ovšem obžalovaného není v dané věci nijak způsobilá vyvinut. Naopak, za takové situace si měl obžalovaný počínat obezřetně, a neprovést zákrok předjetí nákladního motorového vozidla ve tmě a do zatáčky, když prokazatelně, jak sám uvedl a jak potvrdili i svědci XXX a XXX, nemohl mít dostatečný výhled, aby mohl usuzovat, že předjetí nákladního vozidla jedoucího před ním bude bezpečné a neohrožující ostatní účastníky silničního provozu.
21. Podle záznamu o provedené bezpečnostní inspekci místa dopravní nehody ze dne XXX 2017 bylo prokázáno, že v rozporu se skutečnými rozhledovými poměry, kdy nebyl zabezpečen rozhled pro předjetí vozidla, je v tomto úseku pozemní komunikace vodorovné dopravní značení typu přerušované čáry. Možnost předjet vozidlo pro nedostatek obecného zákonného zákazu však neznámá, že řidič vozidla má právo u takového značení kdykoli jiné vozidlo předjet, neboť řidič vozidla je povinen proces předjetí vozidla provést tak, aby neohrozil ostatní účastníky silničního provozu – zde poškozené XXX. Podle § 17 odst. 5 písm. a) a c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o provozu na pozemních komunikacích“), nesmí řidič vozidla předjíždět jiné vozidlo, pokud nemá před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí – což obžalovaný nade vší pochybnost neměl, jak vyplývá z výpovědí obžalovaného a svědků XXX a XXX a dále z protokolu o nehodě v silničním provozu a záznamu o provedené bezpečnostní inspekci místa dopravní nehody. Řidič vozidla potom nesmí předjíždět jiné vozidlo, kdyby ohrozil nebo omezil protijedoucí řidiče vozidel anebo ohrozil jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích – toto se ve věci nepochybně stalo.
22. Pokud se obhajoba dovolávala principu omezené důvěry v dopravě, lze podotknout, že podle judikatury zásada tzv. omezené důvěry v dopravě znamená, že řidič motorového vozidla může spoléhat na dodržení dopravních předpisů ostatními účastníky provozu na pozemních komunikacích, nevyplyvá-li z konkrétní situace opak. Výjimkou z řečené zásady jsou případy, kdy ze situace v provozu na pozemních komunikacích plyne povinnost dbát zvýšené opatrnosti nebo s předstihem reagovat na situaci, aby bylo zabráněno kolizi (z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. 6 Tdo 143/2011) – jak tomu vzhledem ke stavebnímu a dopravně technickému uspořádání předmětného úseku pozemní komunikace a jízdním vlastnostem obžalovaným řízené i před ním jedoucí nákladní jízdní soupravy bylo. Soud akcentuje, že s ohledem na tmou, zatáčku a nedostatečný rozhled nemohl obžalovaný spoléhat na znamení od řidiče před ním jedoucího nákladního vozidla, které chtěl předjet – ať už dané znamení znamenalo cokoli. Obžalovaný byl povinen počkat s předjetím nákladního vozidla na vhodné místo, aby jednal bezpečně pro ostatní účastníky silničního provozu. Obžalovaný se vědomě zachoval velmi riskantně, a způsobil tak smrt 2 mladých lidí a těžké ublížení na zdraví dalšímu člověku.
23. Z hlediska subjektivní stránky se u předmětného trestného činu vyžaduje nedbalost. Obžalovaný spáchal trestný čin v nedbalosti vědomé. U nevědomé nedbalosti ve smyslu § 16 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku pachatel neví, že by svým jednáním mohl usmrcení člověka nebo těžkou újmu na

Shodu s prvopisem potvrzuje Zdeňka Chládková.

zdraví jinému způsobit, ač vzhledem k okolnostem a ke svým osobním poměrům o tom vědět měl a mohl. Se zřetelem ke způsobu jízdy obžalovaného ovšem v trestní věci stupeň zavinění ve formě nedbalosti dosáhl na nedbalost vědomou podle § 16 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, neboť obžalovaný věděl, že by svým jednáním mohl usmrcení jiného člověka nebo těžkou újmu na zdraví způsobit, což lze konstatovat pro riskantní jízdu obžalovaného – předjíždění za tmy, v zatáčce a bez dostatečného rozhledu. Obžalovaný pak zcela bez přiměřených důvodů spoléhal, že se takový následek nestane.

24. Měřítkem nedbalosti je zachování potřebné míry opatrnosti, která je dána spojením objektivního a subjektivního vymezení. Objektivní vymezení žádá od každého zpravidla stejnou míru opatrnosti, která byla v tomto případě určena právním předpisem upravujícím silniční dopravu – zákonem o provozu na pozemních komunikacích. Obžalovaný porušil ustanovení § 17 odst. 5 písm. a) a c) zákona o provozu na pozemních komunikacích. Obžalovaný nesměl jako řidič nákladního vozidla ohrozit jiné účastníky silničního provozu riskantním předjížděním nákladního vozidla, které je delší než vozidlo osobní, a dále nesměl předjíždět jiné vozidlo, když neměl řádný rozhled na pozemní komunikaci, a rozhodně nemohl vyloučit pohyb jiných vozidel na pozemní komunikaci.
25. Zavinění pachatele z nedbalosti obecně není vyloučeno ani spoluzaviněním jiných osob, včetně poškozeného (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 9. 2001, sp. zn. 3 Tz 182/2001, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 43/2002). Žádné spoluzavinění soud v daném případě u poškozených XXX a XXX jako prokazatelné neshledal. I kdyby poškozená XXX jela s osobním vozidlem vyšší rychlostí, anebo i pokud by překročila nejvyšší povolenou rychlost, nebyl by odvrácen střet s nákladním vozidlem obžalovaného, který jel s nákladním vozidlem rychlostí okolo 90 km/hod. v protisměrném jízdním pruhu v rámci procesu předjetí nákladního vozidla řízeného XXX. Čelní střet nákladního motorového vozidla s osobním vozidlem je zásadně pro řidiče osobního vozidla fatálním. Není spoluzaviněním řidičky osobního vozidla XXX, i kdyby získala na moment možnost vyhnout se nákladnímu vozidlu obžalovaného, neboť to byl obžalovaný, který nejel ve vlastním jízdním pruhu a předjetí jiného – navíc nákladního motorového vozidla realizoval za tmou snížené viditelnosti v místě zatáčky a stoupání bez dostatečného rozhledu. Zemřelá poškozená XXX podle kamerového záznamu před střetem s nákladním vozidlem brzdila – podle zapnutých brzdových světel. Zemřelý poškozený XXX se mimoto podle kamerového záznamu střetu s nákladním vozidlem obžalovaného pokoušel zabránit bržděním a vyhýbáním vpravo ve vlastním směru jízdy, a přesto i u XXX nastal tragický následek ve formě úmrtí.
26. Příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem je dána tehdy, pokud by bez zaviněného jednání pachatele škodlivý následek nenastal. Není rozhodující, zda k následku došlo působením více okolností. Jednání pachatele ovšem musí být z pohledu způsobení následku dostatečně významnou příčinou. Hlavní a jedinou příčinou posuzované dopravní nehody bylo nedbalostní jednání obžalovaného. Pro svou nedbalost pak obžalovaný již nebyl schopen střetu s vozidly poškozených zabránit. Usmrcení poškozených XXX a těžká újma na zdraví u poškozeného XXX byly následky vzniklé v příčinném vztahu s porušením dopravních předpisů obžalovaným.
27. Soud s ohledem na dostatečný charakter dokazování k vině a trestu u obžalovaného nepokládal za nezbytný výslech jiných svědků. Pokud jde o další osobu – XXX, který v trestním řízení podával vysvětlení před policejním orgánem, a toto vysvětlení nemohlo být pro nesouhlas obžalovaného u hlavního líčení soudem přečteno k případnému důkazu, soud nepovažoval svědeckou výpověď XXX za nezbytnou k prokázání viny obžalovaného, anebo pro popis jízdy zemřelých poškozených řidičů osobních vozidel. Prizmatem provedeného dokazování se výslech XXX jevil soudu jako zcela nadbytečný, když veškeré rozhodné okolnosti byly jednoznačně prokázány důkazy, které soud provedl u hlavního líčení dne 25. 6. 2018. Soud proto ani nepokládal za nutné provést důkaz vyžádáním znaleckého posudku, aby byl posouzen přednehodový děj z pohledu jízdy zemřelých poškozených.

Shodu s prvopisem potvrzuje Zdeňka Chládková.

28. Poškozená XXX, poškozený XXX a poškozený XXX v posuzované věci rozhodně nevytvářeli pro obžalovaného bezprostřední, nepředvídatelnou a náhlou překážku v provozu na pozemní komunikaci, aby to mohlo obžalovaného vyvinut, nebo aby to znamenalo pro obžalovaného polehčující okolnost v podobě spoluzavinění poškozených.
29. V rámci stanovení druhu a výměry trestu soud zhodnotil povahu a závažnost spáchaných trestných činů, osobní, rodinné, majetkové a jiné poměry obžalovaného, dosavadní způsob života a možnosti nápravy obžalovaného. Dále bylo posuzováno chování obžalovaného po spáchaném jednání. Konečně soud posuzoval i účinky a důsledky, které lze očekávat od trestu pro budoucí život obžalovaného.
30. Povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení a následky činu, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou zavinění a pohnutkou, záměrem nebo cílem. Soud musí při stanovení druhu a výměry trestu hodnotit polehčující a přitěžující okolnosti podle § 41 a § 42 tr. zákoníku, dobu, která uplynula od spáchaní trestného činu, případnou změnu situace a délku trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu.
31. Podle výpisu z evidenční karty řidiče se obžalovaný dopustil 5 přestupků v letech 2017, 2016, 2011, 2008 a opět 2008. V roce 2016 se jednalo o překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci z 50 km/hod. na 63 km/hod., a v roce 2017 byla obžalovaným za řízení vozidla překročena nejvyšší dovolená rychlost mimo obec ze 70 km/hod. na 96 km/hod. Obžalovanému byly za přestupky ukládány jen blokové pokuty. Obžalovaným sám poukázal na přestupek ve formě překročení povolené rychlosti a jízdy na červenou. V evidenci Úřadu městysu XXX nemá obžalovaný žádný přestupkový záznam, a bez záznamu je i opis z evidence přestupků. V opisu z rejstříku trestů má obžalovaný vykazováno 8 trestních záznamů, poslední záznam je z roku 2008, kdy obžalovaný vykonával nepodmíněný trest odnětí svobody za trestný čin úvěrového podvodu, a tento trest odnětí svobody vykonal dne XXX 2010. Nejednalo se o první nepodmíněný trest pro obžalovaného (viz dále záznamy č. 2, č. 6 a č. 7 opisu z rejstříku trestů). Za nedbalostní ublížení na zdraví obžalovaný dosud trestně stíhán nebyl.
32. Polehčujícími okolnostmi byly u obžalovaného plné doznání a upřímná lítost. Přitěžujícími okolnostmi byly záznamy ve výpisu z evidenční karty řidiče a ty trestní záznamy v opisu z rejstříku trestů, ke kterým bylo možno hledět jako k obecné recidivě – obžalovaný byl i ve výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody. Obžalovanému dále přitěžovalo spáchaní 2 trestných činů, a proto mu byl ukládán podle § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest. Další zásadní přitěžující okolností bylo spáchaní trestného činu usmrcení z nedbalosti na více osobách, když obžalovaný svým vědomě nedbalostním jednáním způsobil smrt 2 mladých lidí.
33. Za přiměřený trest v rámci zákonné trestní sazby, která podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku činí 1 rok minimálně a 6 let maximálně, shledal soud trest odnětí svobody blízko pod polovinou zákonné trestní sazby, a to trest odnětí svobody v trvání 3 let a 3 měsíců.
34. Soud ve vztahu k obžalovanému považoval za nezbytné uložit trest odnětí svobody jako trest nepodmíněný, s ohledem na předchozí odsouzení obžalovaného k nepodmíněnému trestu odnětí svobody – byť za odchylnou trestnou činnost a naposledy v roce 2008, jakož i s relevantním zřetelem k tragickému následku v podobě usmrcení 2 poškozených osob a k těžké újmě na zdraví 3. poškozené osoby, což bylo způsobeno vysoce závažným porušením dopravních norem ze strany obžalovaného. Výkon uloženého trestu odnětí svobody by proto nebylo proporcionální a dostatečné prizmatem účelu trestu podmíněně odložit na zkušební dobu, ani s dohledem.
35. Se zřetelem ke všem okolnostem věci i k osobě obžalovaného pak soud vyhodnotil nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 3 let a 3 měsíců jako plně adekvátní – nikoli příliš přísný ani neproporciálně mírný.

Shodu s prvopisem potvrzuje Zdeňka Chládková.

36. Pro výkon trestu odnětí svobody byl obžalovaný v souladu s ustanovením § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou, neboť nebyly dány podmínky pro zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou, a jiné typy věznic zákonná úprava již od 1. 10. 2017 nezná.
37. Soud dále obžalovanému uložil podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, neboť obžalovaný spáchal přečin usmrcení z nedbalosti a přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti v souvislosti s řízením motorového vozidla. Trest zákazu činnosti spočívá v tom, že se obžalovanému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje výkon takové činnosti, ke které je nutno zvláštního povolení, tedy v tomto případě řízení motorových vozidel.
38. Trest zákazu činnosti byl obžalovanému stanoven na dobu 6 let. Soud vycházel z toho, že minimální výměra tohoto trestu je 1 rok a maximální výměra je 10 let. S ohledem na závažné následky, které byly způsobeny jednáním obžalovaného poškozeným, považoval soud za přiměřenou minimálně šestiletou dobu výkonu trestu zákazu činnosti. Zákaz činnosti kratšího trvání by ve věci s ohledem na okolnosti a závažnost následků nebyl adekvátní, a naopak delší trest by se rovněž jevil jako nepřiměřený i se zřetelem k délce trestu odnětí svobody, který bude obžalovaný ve věznici vykonávat. Do doby výkonu trestu zákazu činnosti se totiž podle § 74 odst. 1 tr. zákoníku nezapočítává doba výkonu trestu odnětí svobody.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze do osmi dnů od doručení jeho opisu podat k Okresnímu soudu v Pardubicích odvolání. O odvolání rozhoduje Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, a poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy. Rozsudek lze napadnout odvoláním také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, pokud toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout též příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh.

Odvolání musí být ve stanovené lhůtě odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v prospěch obžalovaného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

Právo podat odvolání nemá ten, kdo se ho platně vzdal.

Pardubice 25. června 2018

JUDr. Jana Bílková, Ph.D. , v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Zdeňka Chládková.